

ԳԻՆԵՄՈԼՆԵՐԸ

«Գինիի մօտ քեզի քաջ ցոյց մի տուր, քանզի
գինին կործաներ է շատերուն» (Սիրաք 34:30)

«Այն մարդիկ, որոնք կը խմեն խորտակելու
համար իրենց թախիծը, պետք է գիտնան,
որ թախիծը լողալ գիտէ» (Ann Landers)

Այսօր հասարակութեան մէջ ամենատարածուած ախտերէն մէկը գինեմոլութիւնն է, որ որդի նման կ'ուտէ մարդկանց ՄԱՐԴԿՈՒԹԻՒՆԸ:

Այս գրութիւնը ոչ թէ այն մարդկանց մասին է ովքեր չափ ու սահման գիտեն Գինի (այսուհետեւ Գինին գլխագիր պիտի գրենք՝ անոր տակ հասկնալով բոլոր ալքոլի խմիչքները) խմելուն մէջ, այլ անոնց մասին է, ովքեր անչափ խմելէն գազանացած, իրենց ամբողջ ցասումն կը թափեն իրենց իսկ ընտանիքի անդամներուն վրայ՝ գործելով այնպիսի վայրագութիւններ, որ նոյնիսկ կատաղած գազանը զարմացած պիտի մնար:

Ընտանեկան դրախտային անդորրը պահպանելու համար, անոր երկու զօրաւոր սիւնները՝ հայրն ու մայրը, պետք է սիրոյ շաղախով զօդուած ըլլան միմեանց: Սակայն երիտասարդներ, ընդհանրապէս, իրենց կողակիցին կ'ընտրեն կոյր գզացումներով մղուած: Սիրահարուած ըլլալը նման է թմրադեղի ազդեցութեան տակ ըլլալուն: Սիրահարուած զոյգերը այս ժամանակ իրենց սիրած էակին շարելով հրեշտակային յատկանիշներով, որոշ ժամանակ անց իրենց կեանքը կը միաձուլեն «ոսկէ օղակներով»: Երբ քանի մը տարիներէ յետոյ «թմրադեղի» ազդեցութիւնը կը գոլորշիանայ, անոնց ստեղծած բիրեղապատ կերպարն ալ կը փշրուի իրականութեան նշտրակէն: Այլեւս ամուսինները ռազմադաշտին մէջ են ճակատ առ ճակատ՝ անտեսելով, որ այդ պատերազմի «զոհերը» կ'ըլլան նաեւ իրենց նորահաս եւ անմեղ զաւակները:

Ուրեմն, ամէն մարդ չէ, որ կրնայ հայր կամ մայր դառնալ, քանզի այս ընտանեկան կեանքը կը պահանջէ պատասխանատւութեան եւ զոհաբերութեան անյատակ գիտակցութիւն: Ինչպէս բրուտի հմտութենէն է կախուած կաւաշէն իրերու ձեւերը, քանդակողի մրճահարուածներէն՝ արձանի գեղեցկութիւնը, ոսկերիչի վարպետութենէն՝ զարդերու նրբութիւնները, այնպէս ալ գիտակից եւ իմաստուն ծնողներէն է կախուած իրենց զաւակներու բարոյական կերպարը: Բոլորս ալ գիտենք, որ ամուսնական կեանքին մէջ մայրն է այն երկրային հրեշտակը, որ միշտ համբերութեամբ տանելով տառապանքին բեռը ընտանիքին մէջ, իր գինեմոլ կողակիցի ժանիքներէն կ'ազատէ իր հոգեհատորները՝ տարածելով իր գորովն ու գուրգուրանքը անոնց վրայ, ինչպէս հաւ մը իր թելերու տակ պիտի պահէր իր ճուղիկները որբէ վտանգէն: Չաւակները փոքրիկ արեածաղիկներու նման միշտ գլուխները ուղղած իրենց մայր-արեգակին լոյս ու ջերմութիւն կը ստանան, բայց գինեմոլ հայրերը գորշ ամպերու նման կը ծածկեն արեւը՝ ընտանիքը վերածելով հեղձուցիչ մթնոլորտի: Որպէսզի պատկերացում կազմենք որ տեսակի գինեմոլներու մասին է խօսքը, կը բերեմ հետեւեալ պատմութիւնը:

Փոքրիկ տնակի մը մէջ կ'ապրէին հայր մը, մայր մը, եօթ տարեկան աղջիկ մը եւ չորս տարեկան տղայ մը, որոնք իրենց ապրուստը կը հոգային իրենց հողամասէն ծաղիկներ աճեցնելով եւ վաճառելով: Գիշեր մը աղջնակը ծնկի եկած, ձեռնամաձ իր մահճակալի քովը աչքերը գոց խօսքեր կը մըմնջար: Այդ պահուն ան նման էր երկնային հրեշտակի մը, որու գլուխէն միայն լուսապսակ կը բացակայէր: Ամէն գիշեր ան պարտաճանաչութեամբ կը կատարէր այդ նոյն «արարողութիւնը»: Սակայն, այս գիշեր, անոր մէկ բուռ մարմինը տերեւի

Նման կը դողար: Պաղէն էր արդեօք: Ոչ, պզտիկ վառարանը կը տաքացներ իրենց սենեակը: Ապա ի՞նչն էր պատճառը: Այս ընտանիքի պատուհասը իրենց հայրն էր՝ գինեմոլ հայրը: Ան ամէն օր տունէ տուն կը թափառէր իր նիւթական կեանքի թշուառ վերքերը մոռնալու համար, եւ բոլորովին գինովցած տուն կու գար՝ անդանակ մորթելու անմեղ արարածները՝ անոնց գլխուն հեղելու իր անգուսպ կիրքէն բոցավառուած զգուելի լուտանքներու յորձանքը: Կինը ականջներն ու աչքերը կախ, միշտ անշարժ կը լսէր այդ նողկալի խօսքերը, կարծես ամուսինը զոց սիրոյ խոստովանութեան շաքարապատ խօսքեր կ'ըսէր: Կինը միշտ կը զգուշանար պաշտպանուելու, որովհետեւ այդ ատեն անոր մէկ խօսքը սուր շեղք պիտի ըլլար՝ կտրելու զագանը յարձակումէն պահող չուանը: Արդէն բթացած էին անոր զգայարաններն ու զգացումներն: Սովորական էր ամենօրեայ այդ թատրոնը, որու հանդիսատեսը կ'ըլլար ան ամէն գիշեր: Միայն ու միայն կնոջ սիրտը անմոռնջ ծուլէն-ծուլէն կ'ըլլար իր ծագուկներու համար, որոնք միւս պզտիկ սենեակին մէջ կուչ եկած, իրարու գրկած կը դողդոջային, ասես երկու եղնիկներ ըլլային արնախում վագրի առջեւ: Այսպէս մինչեւ ուշ գիշեր:

Սակայն օր մը ամէն բան փոխուեց: Հայրը սովորականի նման գինովցած տուն եկաւ եւ սկսեց իր նախորդ օրուանէ կիսատ մնացած «ճառը» շարունակել: Կինը լուռ, մեղադրեալի աթոռին նստած, կ'ունկնդրէր «ճառասացի» երփներանգ հիշոցները: Կնոջ կեցուածքին ամբողջ նպատակը խաղաղութիւն պահելն էր, որպէսզի յանկարծ դիւահարը չվնասէր երեխաներուն: Այս անգամ միտքերով ինկած կինը, ինչպէս եղաւ, վեր կեցաւ, ուղղուեց դէպի երեխաները՝ անոնց վիճակը ստուգելու եւ մինակը չձգելու համար: Յանկարծ զագանը պապանծուեց: Ինչպէ՞ս թէ: Իր «դասախօսութեան» ատեն ով կը համարձակուէր տեղէն բարձրանալ եւ իր միտքին թելը կտրել: Կինը արդէն երեխաներու սենեակի առջեւն էր: Դուռը բացաւ եւ աչքերը տամկացան խղճայարոյց տեսարանէն. իր երկու անպաշտպան ծագուկները միմեանց գրկած՝ լարուած աղեղի նման կը թրթռային: Աղջնակը իր ձեռքերով զոցեր էր եղբօր ականջները, որպէսզի անոր անբիծ հոգին չպղծուի հայիոյանքի կեղտերով, իսկ իր աչքերէն կը գլորուէին արտասուքի մարգարտեայ կաթիլները հօր մոնչիւնէն: Մայրը մինչ կը վագեր անոնց մօտ իր կուրծքին սեղմելու եւ սփոփելու, զգաց թէ ինչպէս կարծր ձեռք մը կասեցրեց իր քայլերը եւ տապալեց գետնին: Դիմացը ամուսինն էր արիւնակալած աչքերով եւ ձեռքին դանակ՝ պատրաստ մորթելու վիրաւորուած որսին: Պահ մը լուռութիւն... Փոքրիկները լայնաբաց աչքերով եւ սարսափած կը սպասէին թէ ինչպէս պիտի վերջանայ այս սրբապիղծ տեսարանը: Հայրը վճռորոշ քայլ ըրաւ՝ զգետնուած կնոջը բզկտելու երեխաներու առջեւ: Նոյն պահուն լսուեց մանկական ճիչ մը. «Հայրիկ, օգնէ՛ մեզի»: Գագանը անշարժացաւ: Այդքան քաղցր ձայնով բարբառուած «հայրիկ»-ը երբեք չէր լսած իր զաւակներէն: Բայց... «հայրիկը»-ը իրեն չէր ուղղուած: Երբ գլուխը բարձրացուց սարսուռէն անշարժացաւ, սթափուեց եւ ձեռքէն վար ինկաւ դանակը: Սենեակը լուսաւորուած էր անսովոր լոյսով: Արտասուաթօր աղջնակը ձեռքերը պարզած, աչքերը վերեւ յառած հրեշտակի տեսք էր առած: Աղջնակի ծինաթոյր երեսէն արձակուած ճառագայթները տեսնելով, հայրը խելագարի նման դուրս նետուեց... անոնք այլեւս չտեսան իրենց ամուսնուն ու հօրը...

Այսպիսիները այնքան ծանծաղամիտ են, որ չեն գիտակցեր, որ շատերը կ'ունենան նիւթական հարստութիւն, բայց կը զրկուին հոգեւոր գանձերէն՝ դրախտային ընտանիքէ, սիրելիներու ջերմութենէ, ընկերային անկեղծութենէ: Զանի քանի ընտանիքներ են կործանուած այսպիսի մարդակեր մարդոցմը: Այսպիսիները իրաւունք չունին հայր կոչուելու, որոնք իրենց գրաստական վարքով ու բարքով, աղք-բերանի հայիոյանքներով կը պղծեն ընտանեկան սրբութիւնը, կը սարսափեցնեն ընտանիքի միւս անմեղ եակները, ինչպէս սովալլուկ բորենին պիտի յօշոտէր անպաշտպան եղնիկները: Գինեմոլութիւնը սարսափելի հիւանդութիւն է, բորոտութիւն է, որով կը վարակուին մարդիկ եւ դուրս կը վնասուին հասարակութենէն: Մարդը ինչո՞վ կը տարբերի մնացած կենդանիներէն, եթէ ոչ միայն բանականութեամբ եւ զգացական ներաշխարհով: Հիմա ինչպէ՞ս կարելի է գինեմոլը մարդ կոչել: Գինեմոլութիւնը թոյն մըն է, որ կը խեղաթիւրէ բանականութիւնը, կը բթացնէ զգացումները, կը տկարացնէ յիշողութիւնը, կը չարացնէ, աշխատանքի հանդէպ ունեցած եռանդէն կը զրկէ: Գինեմոլութիւնը ճահիճ մըն է, որու մէջ կ'ընկղմուին ու կը հեղձնուն ընտանեկան սէրը, ընկերային յարաբերութիւնները, ապրելու ափշը, առաքինութիւնները եւ այլն: Գինեմոլը կը հագուի յուսախաբութեան, յուսահատութեան զգեստները եւ վերածուելով

անբան անասունի կամ արիւնոռւշտ գազանի կը յարձակի՝ ծուատելու իր որջին մէջ ծպտուած ահաբեկուած կնոջն ու գաւակները: Կոյրի նման չի կրնար տարբերել սիրելին թշնամիէն, խուլի նման չի կրնար լսել խրատական խօսքեր, անսիրտ ըլլալով շատերու սիրտերը կը հերժէ իր մագիլներով: Գինեմովը նողկալի տգրուկ մը, որ արիւնի նման կը ծծէ ընտանեկան խաղաղութիւնն ու երջանկութիւնը. «Որու՞ն համար է վայը, որուն համար է խռովութիւնը, որուն համար է դատաստանները, որուն համար է դաժանութիւններն ու տարակուսանքները, որունն են աջ ու ձախ տրուած հարուածները, եւ որունն են հարուածէն կապտած աչքերը,-ոչ արդեօք անոնցը, որոնք կը տարուին գինիով, որոնք կը նային թէ ուր գինարբուք կայ» (Առակ. 23:29-30): Այնուամենայնիւ հայր-գինեմովը մոլորուած գոհ մըն է սարդոստայնի մէջ, որ ինչ-ինչ պատճառներով որսուած է սարդ-Գինիի կողմէ:

Հիմա գիտնանք թէ ինչու՞ մարդ գինեմով կը դառնայ: Հոս բերենք վեց գլխաւոր պատճառները գինեմովութեան՝

1. Ծնունդով փոխանցուած

Մեծ հայրիկէն կամ հայրիկէն ժառանգաբար կ'անցնի գաւակին: Այս մարդը իր ամբողջ ուժով պէտք է պայքարէ իր մէջէն դուրս նետելու այդ ախտը, քանի դեռ իր արմատները խորունկ չէ տարածած:

2. Դժբախտ մանկութիւն (որքէ մնացած կամ ալ գինեմով ծնողներէ ունեցած)

Եթէ որքէ մնացած, մարդ իր չափահաս տարիքին մէջ կրնայ վերոյիշել իր անցեալը՝ իր հօր եւ մօր վաղահաս կորուստը, իր թշուառ ու չարքաշ կեանքը, եւ կը փորձէ այդ բոլորը մոռնալ գինիի գիրկին մէջ: Իսկ միւս պարագան, երբ հայրը կամ մայրը գինեմով եղած են եւ անտարբեր իրենց գաւակին դաստիարակութեան նկատմամբ, եւ գաւակն ալ անգիտակցաբար կը հետեւի անոնց օրինակին:

3. Շրջապատ

Ինչպէս գիտենք, ծնողքէ յետոյ շրջապատը մեծ ազդեցութիւն ունի ամենուս վրայ: Այս շրջապատը օրինակելի կամ պախարակելի ազդեցութիւն կրնայ ունենալ: Մարդ յաճախ շփուելով իր կրթուած կամ անկիրթ ընկերներու հետ, կը սկսի կրկնօրինակել անոնց վարքը եւ կ'որդեգրէ անոնց բարքը:

4. Սովորութիւն

Մէկ երկու անգամ հաճոյքի համար գինի խմելով, մարդ աստիճանաբար կախուածութեան մէջ կ'իյնայ, եւ այլեւս չի կրնար չիմել:

5. Կենսամիջոցներու անապահովութիւն

Այս պարագան մարդը կը դրդէ գինեմովութեան, որովհետեւ ան անգործութենէն կը սկսի տաժանելի կեանք մը ապրել: Յաճախ չկրնալով ապահովել իր ընտանիքի հոգերը, ան ստիպուած կ'իյնայ գինեմովութեան մէջ՝ մոռնալու համար ամենօրեայ դժուարութիւնները: Այս յատուկ է ծոյլերուն եւ կամքի ուժ չունեցողներուն:

6. Սիրոյ պակաս

Կնոջ, գաւակներու, ընկերոջ կողմէ սիրուած չըլլալով մարդ իրեն կին, գաւակ, ընկեր կ'ընէ հաւատարիմ գինին՝ փոխանակ փորձելու գտնել պատճառները այդ անհասկացողութեան կամ ալ ուղղել ինքզինք՝ կրկին արժանանալու իր սիրեցեալներու համակրութեան եւ սիրոյն:

Գինեմովութիւնը ինչպէս նաեւ միւս կախուածութիւն առաջացնող թմրադեղերը, հետեւանք են կեանքի դժուարութիւններու եւ պայքարի նահանջի: Ինչ որ չեն կրնար գտնել նորմալ կեանքին մէջ, կը գտնեն Գինի գործածելով: Վիրաւորանքը, բարկութիւնը, գործերի անյաջողութիւնը, աղքատութիւնը, ընկերոջ դաւաճանութիւնը մոռնալու համար, անհատը իրեն սրտակից եւ հաւատարիմ ընկեր կ'ընտրէ Գինին: Գինին կ'օգնէ ժամանակաւորապէս մոռնալու վերոյիշեալները, բայց ատոնք միշտ ծառացած կը մնան անոր առջեւ: Կը նմանի ջալլամին, որ վտանգի ատեն գլուխը հողին մէջ կը մտնէ: Մարդ ընտրելով այս ճանապարհը, ջալլամին, որ վտանգի ատեն գլուխը հողին մէջ կը մտնէ: Մարդ ընտրելով այս ճանապարհը, որը թուացեալ ապաստարան է նեղութեանց, ան կը սկսի ոչ թէ իրական կեանքով ապրել, այլ՝ պատրանքային աշխարհի մը մէջ: Անոր կը թուի թէ վերջապէս թօթափեր է այդ անտանելի բեռը, սակայն կ'առաջնորդուի փակուղի՝ հոգիի եւ մարմնի գերեզման:

Ուստի սուրբ Դիմիտրիա Ռոստովսկովայի գրութենէն կը գիտնանք գինեմովութեան բարոյագրկող հետեւանքները: Ատոնք են՝

1. **Տկարություն, բանականության մթազուլում:** Երբ կը հարբեն, Գինիի գոլորշիները կը բարձրանան գլուխ, կ'ազդեն խելքին վրայ, եւ կը խռովեն միտքը: Ատոր համար ալ հարբածները չեն գիտակցեր ինչ կ'ընեն եւ ինչ կը խօսին:
2. **Անամոթությունը:** Գինեմոլը ոչ մէկէն եւ ոչ մէկ բանէ կ'ամչնայ, կորսնցնելով արժանապատուութիւնը, կը սկսի արտաբերել զգուշի, լպիրշ, վիրաւորական խօսքեր, որոնք շատ խորթ են առողջ ականջներու համար: Անոնց բերանը կը նմանի ախոռի՝ լցուած նեխած աղտոտութեամբ, իսկ լեզուն բաին է, որ դուրս կը նետէ այդ անմաքրութիւնը: Ինչ է այդ մարդու սիրտը, եթէ ոչ լեղապարկ, ուրկէ միայն մաղծ ու դառնութիւն կը թափի:
3. **Անզաղտնապահութիւն:** Չի կրնար գաղտնիք պահել, այլ կը պատմէ ամենուն իր եւ ուրիշներու գաղտնիքները, որոնք լուրջ ատեն իր սիրտի խորքերը պահեր էր:
4. **Մեռական տարփանքի ծարալ:** Գինիին կը գրգռէ սոդոմական ցանկութիւնը, կը դրդէ շնութեան եւ գիշութեան, կը բորբոքէ անասնական կիրքերը, եւ ի հարկէ բաւարարում կը պահանջէ:
5. **Բարոյական նկարագրի թունաւորում:** Գինեմոլը ամբողջութեամբ կը լեցուի ատելութեամբ, բարկութեամբ, նախանձով, կատաղութեամբ, ծուլութեամբ: Այս ժամանակ մարդ մարդու աչքին կ'երեւի ոխերիմ թշնամի:
6. **Ատոյական քայքայում:** Մարմնական գործերէն կը յոգնի, ձեռքերը կը սկսին դողալ, գլուխը յաճախ կը ցաւի, տեսողութիւնը կը տկարանայ, ստամոքսը կը ցաւի, ժամանակէն շուտ կը ծերանայ, եւ եղբրական մահով իր վախճանը կը կնքէ:
7. **Նիւթական եւ հոգեւոր ունեցուածքէն աղքատացում:** Ունեցուածքի վատնում, հարստութեան կորուստ: Ոչ միայն նիւթական հարստութիւնը կը կորսնցնէ, այլեւ հոգեւորէն ալ կը զրկուի: Գինեմոլը կը կորսնցնէ փրկութիւնը, որովհետեւ կը սկսի մեղքերը ջրի նման խմել, եւ միշտ Գինիի ազդեցութեան տակ կ'ըլլայ, ուստի ժամանակ չի ունենար զղջալու: Որքան Գինի կը խմէ այնքան մեղքերու ծարալ կը զգայ, ինչպէս մարդ աղի ջուրով երբեք չի կրնար իր ծարաւը հագեցնել: Ինչէն որ Գինեմոլը լուրջ ժամանակ կը զգուր, կը վախճար ու կ'ամչնար, գինովցած ատեն ոչ մէկ բանէ կը զգուի, կը վախճայ ու կ'ամչնայ:
8. **Աստուծոյ բարկութիւնը:** Գինեմոլը ոտնահարելով Աստուծոյ պատուիրանները, կը գրգռէ Ասոր բարկութիւնը եւ ամբողջ կեանքը թշուառութեան մէջ կը մնայ. «Վայ անոնց, ովքեր առտու կ'արթննան ու կ'իյնան Գինիի ետեւէն եւ իրենց օրը ատորմով կ'անցնեն» (Եսայի 5:11):
9. **Մեննադառն հետեւանք՝ հոգիի կորուստ:** Մեղաւորները իրենց օրհասական պահուն կրնան խոստովանիլ եւ զղջալ իրենց մեղքերու համար, որովհետեւ երբ միտքը քթացած չէ թմրեցուցիչ ազդեցութիւններով, մարդու հոգին կը զգայ, թէ ինչպիսի դաւաճանք կը սպասի իրեն՝ գերեզմանի դուռէն այն կողմ: Իսկ ինչպէս կրնայ Գինեմոլը զղջալ, երբ չի յիշեր ինչ ըրած է եւ ինչ կ'ընէ, չի գիտակցիր, որ իր մահը մօտալուտ է: (Hayka o душевном здоровье, Москва, 2001):

Կայ պատմութիւն ճգնաւորի մը մասին, որուն սատանան խոստացաւ երբեք չխանգարել ոչ մէկ գայթակղութեամբ, եթէ ճգնաւորը մէկ առաջարկութիւն կատարէ. «Եթէ երբեք մեղքերէն մէկը՝ սպանութիւն, շնութիւն եւ գինեմոլութիւն, կատարես,-կ'ըսէ սատանան,- կ'ապրես խաղաղ ու հանգիստ»: Ծգնաւորը կը սկսի ինքնիդէն մտածել. «Մարդ սպաննելը-սարսափելի է, որովհետեւ մեծ չարիք է եւ անոր հետեւանքը ծանր, քանզի եւ մարդկանց եւ Աստուծոյ դատաստանի առջեւ պիտի կենամ: Ընութիւն ընելը- ամօթ է, եւ զգուշի է պղծել մարմինի մաքրութիւնը: Զարբեմ անգամ մը, այնքան ալ մեծ մեղք մը չէ, որովհետեւ պիտի քնանամ եւ յաջորդ օրը ամէն բան անցած պիտի ըլլայ: Ուրեմն երթամ հարբեմ, որ սատանան այլեւս չխանգարի ինձ եւ ես կարողանամ հանգիստ ապրել անապատի մէջ»: Վերցնելով իր պատրաստած ասեղնագործութիւնը, գնաց քաղաք, վաճառեց զայն, մտաւ գինետուն եւ սկսաւ խմել ու խմել մինչեւ որ հարբէ: Այնպէս ստացուեց, որ սկսաւ խօսիլ անառակ կնոջ մը հետ, գայթակղուեց եւ շնացաւ: Յանկարծ այդ պահուն ներս կը մտնէ այդ անառակ կնոջ ամուսինը, տեսնելով անոնց իրարու հետ, կը սկսի ճգնաւորին ծեծել: Ծգնաւորը իր կարգին պաշտպանուելով՝ կը յաղթէ եւ կը սպաննէ անոր: Եւ այսպէս ճգնաւորը այդ երեք մեղքերն ալ կը գործէ՝ Գինիի ազդեցութեան տակ ըլլալով: Եւ այդ երեք մեղքերէն, որ լուրջ ժամանակ կը

վախնար, գինովցած ժամանակ առանց վախի կը գործէ՝ կորսնցնելով իր այդքան տարուայ ճգնաւորական կեանքի ջանքերը: «Եթէ գինեմոլութիւնը մէկու մը մէջ գտաւ ողջամտութիւն, ամօթի զգացում, խելամտութիւն, խոնարհութիւն եւ ներողամտութիւն, ատոնք բոլորը կը նետէ օրինազանցութեան անդունդը» Յովհ. Ոսկեբերան:

Այսպէս Գինին կը դրդէ մեզի դէպի բոլոր մեղքերը, կ'ոչնչացնէ բոլոր առաքինութիւնները եւ կը գրկէ փրկութենէ: Այսպիսի խօսքերը վերջ մէկը կրնայ հասկնալ, որ Գինին է բոլոր այս պատուհասներու պատճառը: Ի հարկէ, անմտութիւն է այսպէս կարծիլը: Ինչո՞ւ:

Որովհետեւ, ոչ թէ Գինին կ'արգիլուի խմել, այլ՝ հարբելը: Կինը ստեղծուեց ամուսնութեան համար եւ ոչ թէ՝ պոռնկութեան, երկաթը ստեղծուեց երկրագործութեան համար եւ ոչ թէ սպանութեան, իսկ Գինին ստեղծուեց առողջական տկարութեան համար, եւ ոչ թէ գինեմոլ դառնալու համար: Աստուծոյ պարգեւները բոլորն ալ բարի են: Ինչպէս դանակով կրնաս եւ մարդ սպաննել եւ հաց կտրել, այնպէս ալ Գինին մարդ կրնայ գործածել՝ կամ առողջանալու կամ անասուն դառնալու համար: Ընտրութիւնն իրենն է՝ ազատ կամք ունեցողինը: Ամենէն ճիշդ ձեւը չափաւոր խմելն է: Ինչպէս երաշտը հողի բերրիութեան համար վնասակար է, այնպէս ալ շատ անձրեւն ու խոնաւութիւնը վնասակար են: Եթէ մենք կը խմենք չափաւոր, ապա Գինին կը ծառայէ մեզի որպէս առողջութեան դեղ, ծարաւը կը յագեցնէ, ստամոքսը կը զօրացնէ, սիրտը կ'ուրախացնէ:

Դժուարութիւններու մէջ գտնուող մարդը սովորաբար օգնութեան կը կանչէ Աստուծոյն, սակայն երբ անհաւատ կ'ըլլայ ան, պարզ է, որ օգնութեան ձեռք կը խնդրէ ուրիշ մէկէ կամ ուրիշ բանէ, ինչպէս՝ Գինիէ: Երբ մարդ, դժբախտ կեանքէ խոցուած, մէկը կը փնտռէ օգնութեան համար, Գինին է, որ միշտ ձեռք կ'երկարէ՝ մեզի անելանելի դրութիւններու եւ տանջալից կեանքէն հանելու համար: Երբ ան ճարահատեալ գրկաբաց կ'ընդունի այդ «սրտցաւ բարեկամին», կը նմանի անոր, ով կ'իյնայ ճահիճի մը մէջ, եւ ինքն իրեն կ'ըսէ. «Միտնոյն է, ինծի այլեւս փրկութիւն չկայ հոսկէ ելլելու, ալ ինչ պէտք է ի գուր ջանք թափեմ: Այս վերջն է կեանքիս»: Փոխանակ ճիգ մը ընէ, պայքարէ՝ հոսկէ ելլելու համար, ան կը տրուի Գինիի ալիքներուն, որ կը տանին միայն յուսահատութեան եւ ինքնառնչացման ժայռին զարնելու: Լուրջ ժամանակ մարդու բանականութիւնն ու կամքն են, որ կը կառավարեն ու կը զսպեն տխրեղծ հակումները, սակայն երբ գինովցած կ'ըլլան, այդ ժամանակ Գինին է որ կ'առնէ սանձը իր ձեռքը եւ կը սանձաբծակէ կիրքերու ոհմակը: Կը սկսի տաքացնել ուղեղը, կ'եռացնէ արիւնը, սակայն անկարող է մարդու հոգիի մէջ նոր բան մը ծնել, ծաղիկ մը բուսեցնել: Կրակ է այն, որ կը մոխրացնէ միտքի, սիրտի եւ հոգիի մէջ եղած բոլոր բարի պտուղները, կ'ամալացնէ մարդու ներաշխարհը եւ կը դարձնէ կամագուրկ ու անզգայ խամաճիկ իր ձեռքին: Սակայն, գինեմոլի աշխարհը միայն սին խաբկանք է հոգեկան ամբողջութեան եւ ներդաշնակութեան, որ իրական կեանքի նշտրակի հպումէն այդ արիւստական ներաշխարհը պղպշակներու նման կը պայթի՝ կրկին ձգելով մարդը իր հին տաշտակին վրայ: Գինեմոլութիւնը որոշ տարիներու ընթացքին կը վառէ կրակ, որը միշտ «խղ» կը պահանջէ: Այդ կրակը անմար պահելու համար, յաճախ գինեմոլը իր կեանքը կու տայ՝ «խղը» գտնելու եւ իր անյագուրդ յագուրդը հագեցնելու համար: Զրդեհը չես կրնար դոյլ մը ջուրով մարել, այլ՝ դոյլ առ դոյլ, երկար ժամանակ կը պահանջուի՝ այդ կրակը հանգցնելու համար, ի հարկէ եթէ հասցնես ժամանակին հանգցնել, այլապէս կը մոխրանայ ամէն բան, ինչպէս պիտի մոխրանայ անոր հոգեւոր աշխարհը: Այդպէս ալ այդ կախուածութենէն չես կրնար մէկ անգամէն ազատիլ, այլ ջանք, կամքի ուժ է հարկաւոր, որ որոշ ժամանակ անց կրնաս կտրել շղթաները ստրկութեան: Այս ժամանակ շատ զգոյշ պէտք է ըլլանք: Գինեմոլը հոգեւոր դատարկութիւնը կը լեցնէր Գինիով, սակայն երբ կ'ազատի այդ կախուածութենէն, կրկին դատարկութիւն կ'առաջանայ: Պէտք է կրկին բանով մը լեցնել այդ տեղը, հակառակ պարագային, կը լեցուի ուրիշ աղտով: Այդ պարագայութիւնը լեցնենք այն հաւատքով, որ մեր կեանքի ժամերն ու վայրկեանները տրուած են մեզի Աստուծմէ՝ որեւէ անկու երեսին ծափտ մը աւելցնելու համար:

Ուրեմն գինեմոլը պէտք է նստի եւ մտածէ թէ վասն ինչի՞ պէտք է ձգէ խմիչքը: Ատոնք կ'ըլլան ընտանիք, աշխատանք, ընկերներ, եւ այլն: Մարդ գինովցած ատեն կը փրկուի կեանքի դժուար ներ-պայքարներէ՝ շնորհիւ խմիչքի բթացնող ազդեցութեան: Սակայն, երբ յանկարծակի կը հեռանայ Գինիէ, ան կը յայտնուի անպաշտպան վիճակի մը մէջ, ուր

անպատրաստ եւ օտար ըլլալով այս նոր աշխարհին, չի կրնար դիմադրութիւն ցոյց տալ նորանոր դժուարութիւններու, եւ ի հարկէ կրկին կը վազէ իր ընտելացած եւ հաճելի աշխարհին, ուր գինին կը թագաւորէ եւ ուր չկան հոգս եւ աշխատանք: Պէտք չէ ուրեմն այս ժամանակ ան միևնաձեռն մնայ այդպիսի դժուարութիւններու մէջ, այլ ուրիշ մէկը այնքան իմաստուն պէտք է ըլլայ, որ հարկ եղած պարագային ձեռք մեկնէ անոր եւ այնպիսի մթնոլորտ ստեղծէ, որ գինեմոլը այլեւս չյիշէ իր հին խրճիթը, այլ զարհուրի եւ զգուի անցեալին հայեացք մը նետելով: Անհաւատ գինեմոլը, փառասէր, դրամասէր մարդիկ իրենց սիրտի մէջ գտնուող աթոռին, որ մեր Տիրոջ Յիսուս Զրիստոսին է, կը բազմեցնեն գինին, փառքը, դրամը եւ կը դառնան կամագուրկ ստրուկները, որոնց մտրակով խարագանուելով կը կատարեն անոնց բիրտ կամքը: Անոնք չեն կրնար մէկ անգամէն յեղաշրջում մը կատարել իրենց ներսիդին, որովհետեւ ի վիճակի չեն ըլլար նոր բարեփոխումներուն ընտելանալ: Ամէն մէկ ապականուած շրջանի ժահահոտութիւնը այնքան զգալի չէ երբ մարդ կ'ապրի նոյն շրջանի մը մէջ երկար ժամանակ, որովհետեւ անոր զգայարանները կը սորվին այդ օդին: Իսկ երբ դուրսէն, մաքուր օդ շնչելէն յետոյ կը մօտենայ ապականուած շրջանին, այն ժամանակ միայն կը զգայ անոր թունաւոր արտաշնչութիւնը: Օրըստօրէ ան կը վարակուի եւ բարոյապէս կը փոխ այդ աղտոտուած տեղին մէջ: Երկար տարիներ ստրուկ ըլլալով, գինեմոլը արդէն ընտելացած կ'ըլլայ այդ կեանքին, եւ չի ալ մտածեր ապստամբելու: Ի հարկէ իր բազմեցրած թագաւորը արդէն ամրացած կ'ըլլայ իր գահաթոռին եւ անոր գահընկէց ընելու համար, կը պահանջուի մեծ ջանք եւ զօրաւոր կամքի ուժ: Պարզ է, միևնաձեռն չի ալ կրնար պատերազմի դուրս գալ, որովհետեւ կը զգետնուի իր արմատները մինչեւ մարմինի եւ հոգիի խոր անկիւնները տարածած բռնապետէն: Ուրեմն, մէկը պէտք է դուրս հանէ գինեմոլին այդ թունաւորուած շրջանէն: Այդ մէկը, ի հարկէ, պէտք է գերմարդկային ուժեր ունենայ, որովհետեւ ոչ մէկ մարդ կրնայ այդպիսի հիւանդ մը բժշկել: Այդ մէկը Յիսուս Զրիստոսն է, որ թեւերը բաց կը սպասէ իր կորուսեալ զաւակներուն: Ան չէր եկած առողջները բուժելու, Ան եկած էր գինեմոլները՝ մեղքերու տիրապետութեան տակ գտնուողները բժշկելու եւ օգնելու. «Եկէք ինձ մօտ բոլոր յոգնածներդ ու բեռնաւորուածներդ, եւ ես ձեզ կը հանգստացնեմ: Իմ լուծը ձեր վրայ վերցուցեք եւ սորվեք ինձմէ, որ հեզ եմ եւ սիրտով խոնարհ. եւ ձեզ համար հանգիստ պիտի գտնեք, որովհետեւ իմ լուծը քաղցր է եւ իմ բեռը՝ թեթեւ»: (Մատթ. 11:28-30):

Սթափու՛՛, քանի դեռ ուշ չէ, սթափու՛՛ քանի դեռ քեզ սպասողներ եւ սիրողներ ունիս...

ԵՂԻՇԷ ԱԲՂ. ԴԱԽԵԱՆ